

1700.

- 1^a, b, c Beyerus, Georgius : De concubitis inter
tempus luctus . . .
2. Buschardus, Johannes : De officio humanitatis
morbis et hiberno .
3. Bonell, Christopherus Marcius : De usum historicae natu-
ralis exoticæ - geographicæ in medicina .
4. Gumprechtus, Johannes Paulus : De obligatione hominis
erga patrem.
5. Hugius, Gottliebicus Nicolaius : De veterum in algebricis
perstali , cum modernis jure aggravingi .
6. Mayer, Jo. Jacob : De 2 Secayoyida in moralibus.
7. Mortimus, Christianus Gottlieb . An et quatenus filii
familiis Senatus Consulto Macedonius alienatos .
Luti sint in conscientia ?
8. Andreus ; Marcius Augustinus : De Diaconis princi-
pistivis ecclesiæal

- 9⁴⁵⁶ Schreiterus, Christopherus: Utrum illa, qui sub
presente aliquo iuris bona quedam ex defuncto 17.
hacenus persona jure haereditate occupat, in
iuris personis ut preferendus haered' possom.
rio. Defuncti. 2 Exempl.
10. Sanderus Dicippus, Barthol. Leonhardus: Immortalies
iuris fundatis ad lucubrations j. R. Inseritatio XII
de fine et effectu fundi quod dominum. 17.
11. Sanderus Dicippus, Barthol. Leonhardus: Immortalies
iuris fundatis ad lucubrations j. R. Inseritio X
de fundati' proscriptione. 1.
12. Sanderus Dicippus, Barthol. Leonhardus: Immortalies
fundis fundatis ad lucubrations j. R. Inseritio XI
succinione fundati. 3.
13. Sanderus Dicippus, Barthol. Leonhardus: Immortalies
iuris fundatis ad lucubrations j. R. Inseritio XII
XIII. de effectu fundi quod vasallum. 17.

1700.

14. Swinden Goerppius, Barthol. Lennharts: Amstelensis
iuris fundatis ad iurisdictiones j. R. Sacrales XIV.
de tribus fundatis.

15. Reddingius, Christinus: ... Controversiae iuris
publici Rom. Germanici Constitutionem illustrantes
XII

1709.

1. Albert, Gottlieb: Fundamenta legis naturalis hevis
evolutio.

2. Barthius, Gottlieb: De successione feminorum
in fundis, carmine exclusive per masculos.

3. Hoepfer, Tobias: Num ecclesiastice licet
gerere capitulum?

4. Mendes, Ludovicus: Programma quo ad ventola-
tionem publicam Disputationum XVIII ecclesiarum
controversiarum selectarum iure civili. --
disciplinarum -- -- iuris studiorum iuris

174.

5. Mendesius, Tuedius: *De codicillis parentium
iheros ex pristlegio conditio*.

6. Ritter, Aureus: *De jumentis, quea falso h
er non obligantia*

7. Schmidius, Thomas: *De coronis casimique ipe
nisi in sacrificio usw.*

8. Schmidius, Dr. Lector: *De silentio moralitate.*

9. Sventenius Verffens, Barthol. Leonhard: *Actus latrones
juriis feudalis et lucrationes j. R. Exercitatio 10
De contraria feudi.*

10. Sventenius Verffens, Bartholomaeus Leonhard: *Actus
latrones juriis feudalis et lucrationes j. R.
Exercitatio XVI: De iudicio feudali.*

11. Waddingius, Christian: *De testamentis, quea p
rentes ex pristlegio No. 107. inter liberos nos co
nere possunt.*

Wm.

1701, 7

25

DISSERTATIO ACADEMICA
DE

CORONIS

earumque in primis in sacrificiis

U S U,

ad illustrandum locum

Act. XIV. v. 13.

Quam

P R A E S I D E

D. JOHANNE SCHMIDIO, P.P.

Alumnorum Electoralium Ephoro, Collegii B. Mariæ

Virginis Præposito ac Seniore, Facultatis Philosophicæ

h. t. DECANO,

Domino Patrono, Preceptore studiorumque suorum Pro-
motoe omni observantia cultu ad cineres usque

humillimi prosequendo,

Publicæ Eruditorum ventilationi

submittit.

A U T O R & R E S P O N D E N S

D A N I E L Illing, Pratovalens. Misnicus,

Phil. Baccal. SS. Theol. Stud. & Alumn. Elect.

Ad d. 24. Decembris, A. O. R. cts loci.

H. L. Q. C.

L I P S I Æ,

Excudebat CHRISTOPH. FLEISCHERUS.

DISERATAS VIROS DEMOICO
Magnificis, Prae-Nobilissimis, Excellentissimis Consulitissimis,
Amplissimis, Prudentissimis atque integrissimis,
DOMINIS
C O N S U L I B U S,
P R O - C O N S U L I B U S,
S Y N D I C O,
ÆDILIBUS PRÆTORIBUS

Et reliquis

AMPLISSIMI ORDINIS SENATORII
Inclita Reipublica Lipsiensis
MEMBRIS GRAVISSIMIS
DOMINIS PATRONIS EVERGETIS AC STUDIORUM
MEORUM PROMOTORIBUS
omni pietatis affectu prosequendis,

Æ SVMMO CORONÆ SALUTIS DATORE

æternum justitiae coronam
adprecatatur

Hanc dissertatiunculam
devotissime
D. D. D.

imo quoque se ac sua studia humillime
commendat

T A N T O R U M N O M I N U M

Gliens ac Gultor æternus,

DANIEL SCHILLING.

J. N. J.

§. I.

Ntequam de usu coronarum in sacrificiis ad locum Biblicum, qui ex Apostolorum actis desumptus est, illustrandum progrediamur, de Coronarum origine, materia, formâ atque usu quædam generatim præfari lubet. Circa *Originem* non eadem omnium est sententia. Nos, qui à Christo adpellamur, vero Deo eandem adscribere non dubitamus, neque cum *Tertulliano* (a) coronarum in Veteri Testamento usum negandum esse arbitramur. Erant sanè non modò arca fœderis, altare atque mensa aliaque sacris usibus dicta iussu Dei coronis quibusdam cincta (b), sed etiam duas in templo columnas coronatas fuisse, sacræ literæ testantur (c). Ipse quoque summus Pontifex coronam in fronte gestabat auream (d), quemadmodum reliqui sacerdotes byssinis usi fuisse *Augustino* atque *Lynno* (e) videntur, quorum ille *Simeonem coronatum* nominat (f). Gentiles verò quod attinet, illos à suis fœditatibus Diis coronarum originem deduxisse notum est. *Athenaeus* (g) quidem coronas inter Jani bifrontis inventa refert, *Plinius* (h) verò cum *Tertulliano* (i) Liberum patrem primum coronanç capiti imposuisse, ac diadema, *Regum insigne*, invenisse memorat, & artificium coronas accuratè necstendi à Sicyoniis manâsse ait. Quemadmodum verò ex his elucefcere videtur Ethnicos, Diaboli instinctu, qui Dei simia dicitur, uti aliis in ritibus, sic etiam in coronarum usu Israëlitarum morem fuisse imitatos; ita non ferendus est *Jo. Spencerus*, qui Deum, cum populum suum coronis uti juberet, ad seculi consuetudinem, quam tamen ille fugere semper mandavit, respexit, adeoque coronarum originem ethniciam esse censet (k). Quamvis enim nostræ sententiae

tentia Tertullianum opponat, qui à candidatis diaboli coronarum usum introductum esse, disertè adserit (*l.*, hunc tamen de idolatrica institutione, non verò de vera coronarum origine loqui quis non videt?

- (a) *Decoron. Milit. r. 9.* (b) *Exod. XXV, 11. 24. 25. XXX, 4. XXXVII, 2. 12. 26.*
- (c) *2 Chron. IV, 12.* (d) *Exod. XXIX, 6. Conf. Braunius de Vestitu Sacerdotum Ebraeorum L. 2. c. 22.* (e) *in Exod. cap. XXXIX.* (f) *Serm. 13. de Temp.* (g) *Dipnos. L. 15.* (h) *H. N. L. 16. c. 4. L. 7. c. 56. L. 21. c. 2. L. 35. c. 11.* (i) *de Cor. mil. c. 7.* (k) *De leg. Hebr. ritual. L. 3. Diffr. 5. cap. 1. sed. 7. p. 226.* (l) *L. c.*

§. II. In coronarum materiam si inquiramus, diversam admodum eandem fuisse videmus. Aliae enim ex gemmis, aurō, aliisque pretiosis metallis; aliae ex ramentō ē cornibus tinctō, ex laminā aereā inaurata aut argentō obductā; aliae ex lana, linō, arundine omnique adeo materialē plectili, nexili, plicatili, tortili ac flexili conficiebantur (*m.*). Imprimis verò coronae ex vario florū genere, quas *Pancarpias* vocabant (*n.*), ex diversis graminibus, herbis, plantis, variarum arborum frondibus, ramis ac foliis contexta apud veteres in usu erant, cum aliae arbores, frondes atque herbae aliis consecratae essent Diis. Sic Baccho noctebantur coronae ex hedera, quem propterea *μιστονόμων* Homerus appellat in hymno (*o.*); Apollini ē lauro; Jovi ē queru; Minervae ex olea; aliis ex aliis frondibus, quā quidem de re jam plurimi auctores egerunt (*p.*). Cæterū singulare est quod *Plinius* de Cappadocum gente memorat, apud eam lege sancitum fuisse, in omnibus sacrī herbā ambrosiā coronari (*q.*).

(m) *9. Plin. H. N. L. 16. c. 4. L. 21. c. 2. & L. 22. c. 3. nec non Paschal. de Coron. L. 1. c. 12. & Lg. c. 7.* (n) *Conf. Stenius de Sacrif. f. 159. 4.* (o) *9. Plutarch. ix quæst. Rom. qu. 112. Alex. ab Alex. L. 4. c. 17. cum not. Timæquell. P. 1. p. 1091.* & Everard. Feith. Antiq. Homeric. L. 1. c. 11. p. 56. (p) *Paschal. L. 4. c. 2. Natal. Com. Mythol. L. 1. c. 10. p. 24. Stuck. L. c. f. 64. & 79. Pfeiffer. antiq. Græc. p. 67. Nicol. Phyllob. cap. 2. §. 1. cap. 3. §. 5. aliiq. (q) *H. N. L. 27. c. 4.**

§. III. Formam coronarum quod attinet, vel essentialis vel accidentalis, ut Philosophorum lingua utamur, illa dici potest. Essentialis in orbiculari figurā atque rotunditate consistit, qua corona ita propria est, ut illa à veteribus dicta fuerit θειγάδος ὁ περιτζέχων κυκλόθεν (*r.*)

Cum

§. 5.

Cum nimirum antiqui formam sphæricam pulcherrimam, perfectissimam atque ipsius Dei hieroglyphicon crederent (s), & coronis eam deligere voluerunt. *Accidentalis* vero consciendi rationem respicit, quam multiplicem esse novimus. Datur enim corona *pactilis* seu compactilis, quæ insertis floribus aut aliis rebus pangitur; *Sutilis*, quæ confutur filis flores constringentibus; *plectilis* vel plicatilis aut nexilis, qua aut ē surculis, aut ramulis aut frondibus plectitur; *volubilis*, versatilis vel rotatilis quæ impulsa volvitur, utpote ex pomis fructibusque duris nexa; *tonsa*, vel tonfils, quæ ex foliis detonsis nexa est; *radiata*, ex cuius laminâ aurea radii superne emicant; *lemniscata*, à quâ lemnisci atque tenere dependent, ut alias pro ingenii varietate discrepantes formas taceamus. (t)

(r) 6. *Pachal.* L. 1. c. 7. (s) 6. *Manili. Afron.* L. 1. f. 210. seqq. *Pitr. Valer. Hieroglyph.* L. 39. c. 7. 8. & 16. *Cesal. de profan. Et sacr. ritib.* L. 1. c. 26. p. 48. (t) *Qdij. boles. consulat.* Plin. H. N. L. 21. c. 2. & 3. *Gell.* L. 18. c. 2. *Turneb.* L. 2. c. 30. L. 18. c. 29. *Pachal.* L. 1. c. 13. L. 9. c. 13. *Stuck. antiqu. Conviv.* L. 3. c. 16. f. 368. *Salmasi. in Solin.* f. 86. & 703.

§. IV. Jam de usu coronarum quædam dicenda sunt, quem varium atque multiplicem fuisse legitur. Fuit enim 1.) *natalinus*. Solebant feliciter veteres non modò cùm recens infans ipsis natus esset foribus coronas suspendere, quâ de causâ, notante *Mercifio* (u), perpera domus Σεφανθός dicta est, sed etiam in adultiorum nataliis lucernas ad januas accensas ramis & floribus coronare, quò illud Persei (x) quidam referunt:

*Herodis venere dies, unctaque fenestra
Disposita pingue nebula vomere lucerne,
Portantes violas. &c.*

2.) *Nuptialis*. Sie enim non modò Hebræi antiquissimis temporibus pro variâ neogamorum conditione coronas aureas, argenteas, roseas, myrtleas, oleaginas usque ad secundi templi excidium in nuptiis adhibuerunt (y), sed etiam apud Græcos Romanosque, sponsus & sponsa utriusque ad finis ac domestici, thalamus præterea, mensa, ac tota domus solebat coronari (z). 3.) *Convivalis*. Constat nimirum antiquos cùm

A 3 convi-

convivia celebrarent, tum in luxuriae ostentationem, tum ebrietatis remedium coronas capiti imposuisse, quas vel quilibet ad convivium secum adferebat, vel ab hospite accipiebat (a). 4.) *Agonalis atque Scenicus.* Coronas, quibus in certaminibus atque theatris usi sunt veteres, *Plinius* Iudicras (b), *Tertullianus* agonisticas causas appellat (c). Proponebantur autem præmii loco in certaminibus Olympicis coronæ ex oleo vel oleastrō; in Pythiis ex esculo Jovis & lauro Apollinis; in Nemeis & Isthmiis ex apiō, quamvis etiam in certaminibus gymniciis ex auro aliquando constituerint (d). 5.) *Militaris.* Donabantur enim milites pro variā egregii facinoris naturā variis coronis, ad quas civica, cafreensis, vallaris, muralis, obsidionalis, equestris, navalis, rostrata aliaque pertinet (e). Spectant hūc triumphales atque ovales corona, quarum illa triumphantibus, hac ovantes cingebantur (f). Neque tamen in triumphis ipse tantum Imperator, sed & reliqui milites coronabantur. Ita Alexander M. coronatō exercitu victor ex Indiā rediit, exemplū Liberi Patris (g). 6.) *Gratulatorius.* Erant scilicet corona munera ac dona, que bene rebus gestis Imperatores ab amicis accipere consueverunt (h). Sic Tyriorum civitas coronam auream magni ponderis per legatos in titulum gratulationis Alexandro M. misit (i). Ut morem illum omnittamus, quō in eos, qui oramib[us] studiis excipiebantur, corona conjici solebant (k). 7.) *Funeralis & Sepulchralis.* Nam non mortui tantum coronabantur, uti interfectum Pelopidam coronis aureis donarunt (l), & coronam auream imposuit Alexandri corpori Augustus (m); sed & urnæ, rogi, sepulchra, imagines & statuae defunctorum coronis ornabantur (n): ἐδίδοτο, inquit *Suidas*, ὁ σέΦανθως τὸν βίον διγυμνισμένοις. 8.) *Regius, Augustalis & inauguralis,* qui adhuc hodiē obtinet (o), & ob quem *Plinius* Diadema Regum insigne vocat (p). Neque tamen tam varius coronarum usus apud Ethnicos saltem, verum etiam apud ipsos Christianos frequens fuit. Quamvis enim quidam primitiva Ecclesiæ Patries, uti *Tertullianus* (q), *Clemens Alexandrinus* (r), *Minutius Felix* (s) atque *Prudentius* (t), acriter admodum & vehementer in coronas insulterarent, ipsisque primi Christiani capita sua iisdem insignire detrectaverint, sequentibus tamen seculis ab illo prioris ævi rigore deflexerunt, atque saepius sine erroris periculō aut suspicione coronis usi sunt (u), factumque hinc esse videtur, ut sanctorum imaginibus circulus quidam instar coro-

na

ne adpositus esse videatur. Inter coronas, quarum usus hodie apud Christianos obtinet, eminet partim corona Clericis, sive tonsura Clericorum eorumque qui sacris ordinibus initiati sunt in modum coronae facta (x): partim triplex illa Pontificis Romani corona, quam Antonius Mazoroni atque Theophilus Raynaudus peculiaribus scriptis illustrarunt.

- (a) Attic. l. 4. c. 10. Conf. de hoc ritu Juvenal. Satyr. 9. 9. §5. Nonnus Dionys. L. 25. p. 654. & Thomam Bartholinum de puerperio Veterum cuius notitia eruditissimis Casparis Filii. (x) Sat. 5. 6. 180, in quem locum v. Farnab. Conf. Jo. Nicolai Phyllobol. c. 5. §. 2. p. 32. (y) v. Job. Selden Uxor Hebr. L. 21. c. 15. (z) v. Paschal. L. 2. c. 16. 17. Maderus de corona nuptiali. Jo. Philippus Pfeifferus antiqu. Grac. L. 4. c. 16. seqq. Rosin. antiqu. Rom. L. 5. c. 37. p. 607. (a) Conf. Sapient. Libr. c. 2. §. 8. Plini. Hist. Nat. L. 27. c. 3. Jo. Douglensis Analyti. Sacr. part. 2. p. 174. Salmasi in Solini. f. m. 392. & 771. Alexand. ab Alex. dier. Genial. L. 5. c. 21. Pfeiffer. L. 4. c. 4. §. 35. p. 706. Dieteric. de flor. florum ib. 9. p. 141. quam ejus Dissertationem Ioh. Nicolai sue Phyllobolice adjectis. Paschal. L. 2. c. 2. seqq. & Stuckium Antiqu. Convibus. L. 3. c. 16. (b) H. N. L. 21. c. 3. Conf. Salmasi in Solini. f. 86. (c) De corona Milit. c. 13. (d) V. Sueton. in Domitianum c. 4. Natul. Com. Myrb. L. 4. c. 1. p. 415. Pfeiff. L. 4. p. 113. 127. 132. Alex. ab Alex. L. 5. c. 8. Paschal. L. 6. c. 18. 199. (e) V. Gell. Noct. Attic. L. 5. c. 6. Alex. ab Alex. L. 4. c. 18. Wolfgang Lazius in Comment. reipubl. Rom. L. 9. c. 18. Rosin. antiqu. Rom. L. 10. c. 27. Paschal. L. 7. & Jacob. Lydius in Syntagm. sacra de re militari L. 6. c. 8. p. 250. Schefferus de militia navalium Veterum L. 4. c. 3. p. 275. seqq. (f) V. Siger. de antiqu. Jur. Rom. c. 22. p. 87. seqq. Seebeckius in Veget. L. 2. c. 7. p. 83. & 84. Alex. ab Alex. L. 6. c. 6. Rosin. antiqu. Rom. L. 10. c. 28. Paschal. L. 8. & quis Lydius l. c. addit. Valerius de re militi. Rom. L. 6. c. 4. Lipsius de Milit. Rom. L. 5. Dial. 17. Rob. Valerius de re militi. L. 12. c. 7. (g) v. Pliniu. H. N. L. 16. c. 24. Curt. L. 9. c. 10. (h) ut loquitur Hirt. de Bell. Alex. c. 7. Conf. Lips. de magnitud. Rom. L. 2. c. 9. Paschal. L. 4. c. 9. Scheff. L. 4. c. 2. p. 272. (i) V. Justin. L. 11. s. 10. & Curt. L. 4. c. 2. & 5. ubi Freinsheimius plumbus huius rei exempli collegit. (k) V. Nicol. Phyllobol. c. 7. §. 1. & Dieteric. flor. flor. f. b. 5. p. 55. & 132. (l) Corn. Nep. in ej. hist. c. 5. §. 5. p. m. 325. (m) Suet. in August. c. 8. (n) Conf. Paschal. L. 4. c. 5. 6. & 12. Pfeiff. L. c. p. 564. & 757. Kirchen de funer. Rom. L. 1. c. 11. & 4. c. 3. Jo. Sauberto de Sacrif. c. 24. p. 547. (o) V. Jo. Christoph. Beccmanni Notit. Dignit. illusfr. Diff. c. 11. s. 2. & Diff. 4. c. 1. & 3. Jo. Baptif. Casal. de prof. & sacrif. ritibus L. 1. c. 26. p. 48. & Paschal. L. 9. (p) H. N. L. 7. c. 56. (q) in Apologe- ricio, & Libr. de Coron. milit. (r) Pedagog. c. 8. (s) in Apolog. (t) in Psychomach. v. 353. (u) V. Lorin. in Act. Apost. c. 14. §. 13. Casal. de Sacr. Christi.

Christi ritibus p. 61. & 334. Tob. Pfanneri Observat. Ecclesiast. observat. 4. ubi causas, ob quās Christianis coronae prohibebantur, solido fundamento desistit. El autor coronarum apud Gentiles usū disserit. (x) V. Grigor. Thronens. de mirac. L. 1. c. 28. & Causal. I. c. p. 268.

§. V. Evidentia hic de medicinali, magico, contumelioso, lascivo, poetico aliisque coronarum usibus plura in medium proferre possemus, verum de usū sacrificiali maxime nos distros esse promissimus. Tam frequenter autem in sacrificiis corona utebantur veteres, ut *Pascalinus*, cui integrō libro quarto de coronis sacrī sermo est, cā vix ullam divini cultus partem caruisse, dicere non dubitet, id quod ab aliis auctoribus quoque confirmatur. Ipse *Plinius* (a) primum quidem omnium Liberum patrem capit̄ coronam ex hēdera imposuisse docet, postea tamen Deorum honori sacrificantes sumpsisse, victimis simul coronatis. *Tertullianus* (b) non sacerdotes modo atque hostias, sed & fore & aras & sacerdotum ministros coronatos fuisse ait. Imo illos, qui sacrī intererant, vasā, quibus in sacrificiis utebantur, simulacra Deorum, focos, januās, templā, cistā, aliaque coronis cingere prīsci confluverunt (c), quam consuetudinem jam paululum illustrare placet.

(a) *H. N.* l. 16. c. 4. (b) *De Coron.* mil. c. 10. (c) *V.* *Lil.* *Gregor.* *Gyrald.* *de nat.* *Deor.* *Syntagm.* 17. *Alex.* ab *Alex.* l. 4. c. 17. p. 109. *Nat. Com. Myth.* l. 1. c. 10. p. 23. 25. *Stück. de sacrific.* p. 79. a. & 159. a. *Saubert. de sacrific.* c. 10. p. 192. *Io. Spencer. de leg.* *Hebr. rit.* l. 3. c. 5. p. 226.

§. VI. Primo quidem sacrificantes coronatos fuisse constat. Nam licet Saturno & Honori & Herculi olim capite aperto sacra fieren, reliquis tamen Diis sacrificatiū uti varia capit̄ ornamenta, mitras, diademata, inflas, ita etiam coronas atque ferta variis ex rebus confecta habebant (a), quod imprimis hac *Tertulliani* verba probant: *Igitur purpura illa & aurum cervicis ornementum, eodem modo apud Aegyptios & Babylonios insignia erant dignitatum.* Quo more nunc prætextae, vel trabeæ, vel palmatae, vel aureæ corone sacerdotum provincialium, sed non eadē conditione. (b) *Plato* in sacrificiis & celebratib⁹ pulchra ueste aureis que coronis ornatum sacerdotem rem divinam facere ait (c), & apud *Plinium* sacerdos ad stante puerō cum acerra & corona pingitur (d). Idem *Plinius* scribit (e), quod Romulo ab Acca Laurentia, nutrice, spicata corona in sacerdotio pro religiōsissimi insigni data sit, qua prima apud Romanos corona fuerit. Hinc non modo factum fuit, ut corona sacerdotalis adpellaretur (f), sed ut etiam

am coronatus eundem significaret, qui sacerdotium gerit. (g) Præterea hunc sacrificantium habitum etiam exempla docent. Sic Xenophon, cuna sacra ficeret, corona ornatus erat (h), & Gilbae sacrificanti corona de capite malo omne decidit (i), quemadmodum & Regi Syphac illud evenit, de quo ita Poeta (k) canit:

Vittaque, majorum decoramen, fronte sine ulla
Delapsa attatu, nudavit tempora Regis.

Sic Virgilius (l) Regem Anium, Phoebi sacerdotem, Vittis & lauro sacra tempora redimitum introducit; Prudens de Flamine scribit (m):

Flamen & ipse suas miratur vertice laurus.

& Paufanius (n) Apollinis Ismenii administratos laureatos fuisse refert. Sacrificantium numero supplicantes eosque, qui diis aliquid consecabant, adsumus. Hos enim pariter atque illos coronatos incessisse, facile ex Livio, (o), Suetonio (p), Seneca (q), Virgilio (r), Ovidio (s), Tibullo (t), aliquis auctoribus prolixius ostendere licet, nisi brevitati fluderemus.

(a) V. Stuk. de Sacrif. f.69. Pfeiffer. antiqu Grac. l. 1. c. 34. p.68. Carol. Rueum in not. ad Virgil. En. l. 3. v. 405. (b) De Idololatr. c. 18. conf. Guilielm. Outram de sacrific. l. 1. c. 5. p. 57. (c) Ex Platone refert Stuk. l. 1. p. 796. (d) H. N. l. 5. c. 10. (e) H. N. l. 18. c. 2. (f) V. Ammian. Marcellin. l. 29. c. 5. p. 621. ed Gronov. (g) V. Paschal. de Coron. l. 4. c. 13. Saubert. de sacrific. p. 129. (h) Elian. H. V. l. 3. c. 3. & Val. Maxim. l. 5. c. 10. (i) Sueton. c. 38. (k) Sil. Ital. l. 16. v. 207. (l) En. l. 3. v. 80. (m) in Apoth. v. 551. (n) Ex eo memo- r. et Fr. Junius ad Tertull. de cor. c. 7. p. 128. (o) V. l. 40. c. 37. & l. 43. c. 13. (p) in Aug. c. 98. (q) in Agamemn. Acl. 2. sc. 3. v. 362. (r) En. l. 12. v. 119. (s) Trist. l. 5. & 3. v. 3. (t) l. 2. & 1. v. 15.

¶. VII. Deinde quoque Deos eorumque simulacula coronis circumdata fuisse legimus, utpote quæ Deorum honos erant (a), & quarum nulla antiquitus nisi Deo dabatur (b). Testantur hunc Gentilium morem Arnobius (c), Laelius (d), Artemidorus (e), & imprimis Tertullianus (f), qui in hac re declaranda multus est, atque inter alia sit: *Inter Deos gentilitatis Saturnum Pherecydes ante omnes referi coronatum: Jovem Diôdorus post devictos Titanas hoc munere à ceteris honoratum. Dat & Priapo tamen idem & Ariadne fertur.* Atque hoc pertinet ille Plauti locus, in quo Lar familiaris ita loquitur (g):

B.

Hinc

Huic filia una est: ea mibi quoridie
Aut thure, aut vino, aut aliquā semper supplicat,
Dat mibi coronas.

Et alibi apud eundem Poetam (b) Euclio hæc verba profert:

Nunc Tusculum emi & hæc coronas floreas:
Hæc imponentur in foco nostro Lari.
Ut fortunatas facias gnatae nuptias.

Ex quibus verbis patet imprimitis in muptis felicis eventus causa lares fuisse coronatos (i). Nec tacendus est Probus, Imperator, qui aliquando hujus consuetudinis observantissimus ad Senatum Romanum scriptit (k): Coronas aureas Jovi Opt. Max. ceterisque Diis Deabusque immortalibus vestris manibus consecrate. Cæterum uti Ptolomæus heliochryso coronalles Deos dicitur, ita alia ejusmodi exempla siccō jani pede præterire placet (m).

(a) Plin. H. N. l. 21. c. 3. (b) Plin. H. N. l. 16. c. 4. (c) Ad gen. l. 7. p. 237., ubi etiamne Dii, inquit, fertis, coronis adficuntur & floribus? (d) Lib. 2. c. 1. p. 338. Postquam metus deseruit, ait, & pericula recesserunt: tum vero alacres ad Diورum templorum concurrunt, bis libant, bis sacrificant, hos coronant. (e) Oneirocrit. l. 2. c. 34, ubi ita scribit: Στρατιῶν δοῦλος καὶ χαράσσεις τοῖς στρατιώντας τοῖς νοσησούσοις, δοῦλος διαγέρει πάνταν. (f) De Cor. mil. c. 7. (g) in Prolog. Aulular. 6. 23 599. (h) in Aulular. Alt. 2. sc. 8. 9. 15. (i) V. Taubman, in b. l. Plauti. (k) Pop. sc. c. 15. (l) Plin. H. N. l. 22. c. 35. (m) Conf. bac de re Clem. Alexand. paedag. l. 2. c. 8. Tiraquell. ad Alex. ab Alex. T. 1. p. 702. Saubert. de Sacrif. c. 24. p. 544. Disteric. flor. sparsion. tbi. 6. p. 134. Nicolai Phyllobol. l. 2. c. 1. pag. 9. & l. 4. c. 3. & Paschal. de Coron. l. 4. c. 1. 599.

§. VIII. Jam quomodo victimæ atque animalia Diis deabusque in sacrificiis oblata fuerint coronata videamus. Strabo (a) certe testatur, Persas sacrificantes coronatam hostiam statuisse, & Lucianus (b) illos qui immolant fertis primum coronare pecudem ait, ut Juvenalem taceamus, qui hunc ritum sine dubio respexit, scribens (c).

Quaque coronata Istrari debet agna.

Sed quid opus est multis verbis probare victimas olim coronis fuisse ornatas, cum de minoribus victimis notum illud sit omnibus, verum majores hostias quod attinet, inter quas bovi princeps locus assignatur, circa illarum coronationem dubitandi locus superesse quibusdam videtur. Huic enim obsta-

¶ n ¶

ne maxime videtur *Plinius* (d), qui Deorum honori in sacris nihil aliud
excogitatum esse dicit, quam ut auratis cornibus hostie majores duntaxat im-
molarentur, quibus verbis factum est, ut *Alexander ab Alexandro*
(e) victimas majores dum immolantur auratis cornibus procedere minores
coronatas offerri scripsit, quem alii sequuntur (f). At vero, utinemo negare potest boum cornua, ornatus causa, auro fuisse obducta; unde apud
Virgilium (g) Ascanius Jovem ita alloquitur:

*Ipse Tibi ad Tua templa seram solemnia dona
Et flatuam ante aras aurata fronte jucundum.*

Ita etiam coronas inter majorum hostiarum ornamenta fuisse statuimus.
Sane *Plinius* qui alibi scribit (h): *semper victimae coronari solabant*, in illo lo-
co nihil docere aliud videtur, quam prater majores victimas nullas alias
quoad cornua auro fuisse exornatas. Quamadmodum ergo istis verbis
vittas atque fascias ab utroque cornuum parte dependentes haut excludit
has enim hostiis adpensis fuisse constat (i); ita neque coronas a boum im-
molatione abfuisse inde probari potest. Potius tot antiquorum testimoniia
illud confirmant, ut mirum alicui videri possit, qui factum fuerit ut
quidam eruditorum id negaverint. Huc pertinent illa *Prudentii* (k):

*Huc taurus ingens fronte sorva & hispida
Sertis revinctus aut per armos floreis
Aut impeditus cornibus deducitur,
Nec non & auro frons corsucat hostie,
Setasque fulgor bractealis inficit.*

Et illud *Statii* (l)

Tum fera caruleis intexit cornua sertis.

Sic *Diodor. Siculus* (m) de Apolline Pythio scribit: ἐσήμανενέν πεν-
γύρει καὶ Θεὸν θυταῖς φίλιππον ὁ σπερ τὸν τάντον ἐπειμένοι σφαιρά-
σιθα, & *Plutarchus* aliquando centum & viginti armentales boves mi-
tris ornatos atque corollis ad sacrificium deductos esse refert (n). Unicum
adhuc *Theophrasti* locum addere licet, quippe qui egregie hanc
confutitudinem illustrat. Ita autem de inepite ambitione scribit (o): βέν
Θεούς, τὸ προμετωπίδιον αποτινεύ τῷ ἐποδε πεσταταλέντωι, σέν-
ματο μεγάλοις περιόδοις, ὅπως οἱ εἰσιντες ἰδων ὅτι βέν ἔθουε. Cæ-
terum

terum Saubertus (p) etiam majoribus victimis coronas fuisse impositas prolixius probat, qui etiam antiquum marmor depictum exhibet, in quo victimæ taurina caput coronatum cernitur.

- (a) lib. 15. p. 488. Corf. Gyrald. Syntagm. 17. p. 499. (b) De Sacrific. T. 3. p. m. 92.
 §. eund. de Dea Syria T. 3. p. m. 291. (c) Sat. 13. §. 55. (d) H. N. I. 33. c. 3.
 (e) Dier. Gen. I. 3. c. 12. p. 707. & I. 4. c. 17. p. 1094. (f) V. Stuck. de Sa-
 crif. p. 77. Dieter. flor. phars. th. 7. (g) Aenid. I. 9. §. 627 in quem locum
 Donatus commentatur: *Conscutudo permanxit, ut vacca & taurus aura-
 tis fronte & cornibus josi Capitolini maduntur.* Plura de hoc cornua in-
 aurandis ritu qui videre cupit, adeat Evarard. *Festis in antiqui. Romen. I. 1. c.*
 9. p. 44. & Stuckium de sacrific. p. 77. (h) H. N. I. 16. c. 4. (i) Ita Obidius
 Metam. I. 7. §. 428. canit:

Feriumque securas.

Colla toroſa boum vinclorum cornua viuitis.

Et Metam. I. 15. §. 130.

Victima labe carens & prestantissima forma

Sifitur ante aras viuitis presignis & auro.

(k) Peristeph. §. 1021 Confund. in Apostol. §. 530. (l) Theb. I. 4. §. 449. (m) Ex eo
 refert Priceus in Comment. ad Att. 14. §. 13. (n) In Emil. Paul. (o) In Cha-
 ract. Ethic. v. 22. p. m. 62. (p) De Sacrif. p. 386. s.

§. IX. Tandem tempora, aliasque res facias inter sacrificandum cor-
 tonatas fuisse, exempla varia probant. Judæos jam non attingimus, quos
 faciem templi coronis aureis ornasse legimus, (a) sed de Gentilibus inpri-
 mis loquimur, inter quos tempora coronandi coniuetudo frequens fuit.
 Hinc Chryses Sacerdos apud Lucianum (b) Apollini obicit: *Ἐγώ μέν οὐ
 τὸν νεώτερον διξεὶς Φανωτὸν ἔντε πολλάκις ἐσεφέραο;* & Ovidius (c)
 canit:

Templa coronantur, bellatricemque Minervam

Cum Jove Disque vocant alii; quos sanguine voto

Muneribusque datis & aceris iheris adorant.

Ulti vero solenne fuit gentilibus in omni publica vel privata letitia postes
 atque fores floribus atque arborum frondibus coronare: (d) ita imprimis
 sacrarum ædium janus vario coronarum genere decorabant. Ita Tibullus
 (e), ut alia exempla faciemus; canit:

Flava Ceres Tibi sit nostro de rure Corona.

Spicæ, que templi pendeat ante fores.

Arias

Aras quoque, altaria & focos, in quibus sacra fabant, coronarunt; (licet nonnunquam non in ara sed in nudo pavimento Græcos sacra peregisse compertum sit) (f), huc respiciunt. Ovidius. (g):

Fumida cingatur florentibus ara coronis,
Micaque solenni thuris in igne sonet.

Propertius. (h):

Costum molle date & blandi mibi thuris honores;
Terque focum circa laneus orbis eat.

Idem. (i):

Inde coronatas ubi thure piaveris aras.

& Statius. (k):

Date ferta per aras, lucos.
Festaque pallentes hilarent altaria lucos.

Vasa præterea & cithas certis redimire solebant, quin & alveos, lintres, equos & asinos, qui sacra vebabant, atque nave, quorum pupibus coronas imponebant quod ibi navigii sacrarium esset. (l) Verum de his omnibus jam plura dicere supersedemus.

(a) 1. Maccab. 4. 6. 57. in quem loc. V. Commentar. Josephi Stephani Valentini Com-
mentar. Tom. I. p. 72. Oriole 1603. impress. (b) De Sacrif. T. 3. p. 83. (c)
Metamorph. l. 8. b. 264. (d) De hoc rite b. Janum ad Tertullianum de coron-
atione mil. c. 10. Stuck de sacrificio. f. 159. b. Polyd. Virgil de invent. l. 1. c. 1. Paschal.
l. 4. c. 17. & imprimis Caiſſ. Sagittarium de Janu's Veterum cap. 30. quod de
coronatis interpsit. (e) Eleg. 3. 1. (f) V. Caiſſ. Rhodigin. l. 12. c. 1. & Alex.
ab Alex. l. 4. c. 17. p. 1987. (g) Tripl. l. 3. & 13. (h) Eleg. 4. 6. (i)
Eleg. 3. 8. (k) Sylb. 3. 3. 23. Plura hanc in rem vide apud Pfeiffer. antiqu.
Græc. l. 1. c. 34. p. 62. sqq. Saubert. de Sacrif. p. 343. & Thom. Crenum in
prefat. quam Saubert op̄p̄fixit. p. 48. Paschal. l. 4. c. 18. pag. 261. (l) V.
Tarnab. c. 19. l. 2.

S. X. Quod si jam ex nobis aliquis finem quarat, ob quem tam fre-
quens apud gentes coronarum in sacrificiis usus fuerit, triplicem eum dice-
re possumus. Primus quidem & ille remotus preparatio ad sacra rite ce-
lebranda erat. Nimirum non illud saltem agebant veteres Gentilium, ut
sacra facturi a profanis cogitationibus longe absent ac pura mente ad
Deos accederent, verum etiam externa puritat atque elegantiæ admodum

studebant, quoties res sacras solebant tractare. Hinc manus lavabat^{ur}, vestes mundas indebant, ac variis ceremoniis Deorum cultui se p^reparabant, quibus si coronarum adjiciemus, à scopo forsitan hanc aberrabimus. Alterum finem & quidem proximum, majorem religiosi sive superstitionis cultus solennitatem facimus, ad quam non minimum coronarum usum contulisse credimus. Erant enim coronas in facris spectatissima honoris gestamina, letitia publica indices, ac testes saufa quævis atque læta nunciantes, nec non ob florum fragrantissimum odorem hilaritatis jucundissima incitamenta; qua de causa etiam in luctu ac publica calamitate cum cæteris ornamenti coronæ frangebantur, lacerabantur & humili proiecabantur. (a) Ultimum ac tertium finem felicitatem à Diis impetrandam esse putamus. Cum enim vani homines existimarent, nihil gratis Deos facere, sed vendere sua bona mortalibus (b) ita, ut emere ab iis licet omnia, nempe bonam valetudinem, bucula, dixitias bobus quatuor, regnum bobus centum, fospitem a Troja in Pylum redditum tauris novem esse quoque quædam reputabant, quæ vel gallo, vel thure, vel corolla ab illis redimi possent.

(a) *V. Paschal. de Coron. l. 2. c. 9.* (b) *V. Lucian. de Sacrificio.*

§. XI. Ex his itaque, quæ hactenus diximus, omnino lux quædata accedere videtur historie, quæ in Apostolorum Actis c. 14. v. 13. exponitur, ubi verba ita fluntur: Οὐδὲ ιερεὺς τὸς Διός τὸς ὄντος πέρι τῆς πολεως εἰσῆλθεν, τάναγρες καὶ σέμιματα ἐπὶ τὰς πυλῶνας ἐνέγυασε, σὺν τοῖς ὄχλοις ἦθελε θύειν. Horum verborum circumstantias si examinemus vel remotiones, vel propinquiores, easdem esse videmus. Remotiones quod attinet, occurrit (1.) *Delatio Pauli & Barnabe ad Lycaonie urbes*, Lyltram ac Derben, quas hodie *Andreas Theveinus*, quem *Baudrandus* in *Geographia* sua hujus rei testem citat, profrus eversas esse dicit. Lycaonia vero est pars Cappadocia inter mare Ponticum & Cyprum sita, ubi mancipiorum tanta quondam vilitas fuit, ut Lucullo regionem illam peragrante, Romani venales servos quatuor drachmis reperirent. Et *Strabo*, ipse Cappadox, suorum civium ingenia tam servilia fuisse refert, ut, cum Romani suis legibus eos vivere permisissent, illi tamen libertatem deprecati sint, eamque intolerabilem sibi esse dicherent. (a) (2.) *Evangelium*

Bi annunciatio v. 7. a Paulo atque Barnaba propterea facta, ut gentiles ill's in locis ad fidem Christianam perducerentur. Neque illa omni eruit successu, quamvis Gentilium idololatria ac quorundam Iudaorum fervor obstat videbatur, uti ex v. 22. patet. (3.) miraculosa Lysrensis enijsdam claudi sanatio v. 8. 9. & 10. comprehensa; quæ præsidio Domini contingebat, qui testimonium perhibebat sermoni gratie sua, dabatque ut signa & prodigia fierent per manus eorum, ut v. 3. dieitur. (4.) *Opinio[n]is de Diis oris diuulgatio v. 11.* exposita. Turba enim isto Pauli miraculo perculta rumorem concitaverat, Deos hominibus adsimilatos ecclœ descendisse. (5.) *Divinorum honorum collatio*, quæ partim ex præconio v. 12. exhibito, partim ex sacrificio, quod v. 13. refertur, elucet. Vocabant nimurum Lysrenses Barnabam Jovem: Paulum vero Mercurium, quod is sermonis dux esset, illisque adeo tamquam Diis visitantibus se sibi beneficentibus sacra facere conabantur, cui coenati illam de Lycaone fabulam (b) occasionem præbuisse verissime videtur. (c) Quamvis non negari possit, hominibus bene meritis divinos honores interdum exhibitos fuisse, id quod vel solo Danielis Propheta exemplo probari potest, cui Rex Nebucadnezar hostias decrevit (d).

(a) *V. Borchart. Phaleg. I. 3. c. 12. p. 207.* (b) *Hans descriptis Ostd. Metamorpho lib.* (c) *Conf. Ofzander in Bibl. suis ad b. I.* (d) *Dan. cap. x. p. 46.* *Conf. Hesiod. Oeozon. B. 97.* & *Plaut. in Pseudolo; AB. I. sc. 3. p. 92.*

§. XII. Jam circumstantias propinquiores ipsumque adeo sacrificium si attendamus, Jupiter in suburbio cultus, Sacerdos Jovis, Ministri sacrorum, Turba, Tauri, Serta, & tandem januæ accuratius considerari possent: verum ne longius ab instituto nostro recedere videamur, de tauris saltim atque sertis sive coronis paucæ addere placet. Nimurum uti in V. T. supremo Numini boum oblatio non displicuit (a), ita quoque inter gentiles admodum solennis fuit (b). & Plinius (c) scribit: *hinc optime viellime & lautissima Deorum placatio.* Mactabantur itaque boves Martis, quod exemplo Romanorum probatur, qui cum populus in

camp

campo Martio illustratur hostias, taurum, arietem & hircum heic Deo obstulerunt (d), Neptuno & Apollini, quod ex Virgilio (e) constat;

Aeneas meritos aris mactavit honores

Taurum Neptuno, taurum Tibi pulcher Apollo.

Plutoni; sic Horatius (f) canit:

Non si tricensi quoiquor eanti dies,

Amice, places illacrumabilem

Plutona tauris.

Ut alios Deos jam taceamus, quibus boves sacrificabantur. Hoc loco Lystrensis Jovis sacerdos boves, & quidem, uti credibile est, duos, adducit ut unum Barnabæ, tanquam Jovi, alterum Paulo, tanquam Mercurio, immolaret. In Mercurii sacrificiis boves fuisse adhibitos Persus (g) docet:

*Rem fruere exoptas cæso bove, Mercuriumque
Arcessis fibra.*

Jovi vero factum fuisse tauris præter locum nostrum biblicum varia antiquorum testimonia comprobant. Sufficiat hic adduxisse illud Ovidii (h):

Dis tribus ille focis toridem de cæspite ponit;

Levum Mercurio, dextrum tibi bellica Virgo,

Ara Jovis media est, mactatur vacca Minerva.

Alipedi vitulus, tauras tibi summe Deorum.

Equidem non ignoramus lege Solonis boven mactandum non fuisse; & Servium non modo asserere contra religionem Regi cohæcolum taurum mactari (i). Sed etiam apud Macrobius (k) ab Evangelio reprehendi Virgilium, ut Pontificii juris ignarum, quoniam Jovi taurum im-

me-

molari finixerit, cuius etiam rei testes citat Evangelus. Attejum Capitonem & Labeonem JCTos. Verum quod ad Solonis legem attinet, illam de bove tantum aratore explicat *Elianys*, (l) consuetudinem autem istam pontificio jure stabilitam non perpetuam fuisse contraria exempla satis confirmant (m), ita ut non necessarium esse videatur cum *Lorino* (n) ad locum hunc biblicum ita commentari: *Non fuisse necessarium ut, qui Romanis parebant, non civiles tantum, sed etiam sacras leges obserarent.*

(a) *V. Exod. c. 20. §. 24. cap. 29. §. 10. Leb. cap. 1. §. 3.* (b) *Huc pertinet illud Horatii Od. 4. 2. 53.*

*Te decem tauri, toridemque vacce
Me tener solverit vitalis.*

(c) *H. N. l. 8. cap. 45.* (d) *Dionys. Halicarn. l. 4. pag. 225.* (e)
Aeneid. l. 3. §. 118. Conf. En. l. 2. §. 201. (f) *Horat. Od. 2. 14. 5.*
(g) *Sat. 2. §. 44.* (h) *Metam. l. 4. §. 752. qq.* (i) *Ad Virgil. En. l. 3. 21.* (k) *l. 3. c. 10 p. 326.* (l) *l. 5. c. 14.* (m) *Conf. Alex. ab Alex. Gen. dier. l. 3. c. 12. p. m. 689. & p. 691. & Tiraquell. in not. Faenab. in not. ad Obid. Metam. l. 4. §. 752.* (n) *in Comment. ad h. l.*

§. XIII. Tandem queritur, num ferta atque coronæ, quarum hoc loco sit mentio, ad solos tauros sit restringenda. Ita existimant illi, qui *τείνεται καὶ στέμψαται* cum vulgata versione *tauros vittatos seu coronatos redditunt*, & illam loquendi formulam hic obtinere ajunt, quæ Hendiadys, q. d. *ἐν διά δύον*, vulgo adpellatur atque rem unam duabus vocibus explicat, uti in illo *Virgilii* (a) *pateris libamus & auro, h. e. aureis pateris*, *Servio* ita h. l. interpretante (b). Ast cum hac ratione usus coronarum in Sacrificiis nimium coangustetur, neque causam videamus, cur voces conjugendæ sint, quas Spiritus S. ipse distinxit, arbitramur potius non tauros tantum, sed etiam sacerdotem, sacerorum ministros, turbas, quæ sacerdotem sequebantur, januas, quarum expressa in textu sit mentio, aliaque, quæ ad sacrificii adparatum pertinebant, fuisse coronata. Imo verisimile nobis videtur Lystrenses ipsum Paulum ipsumque Barnabam, tanquam Jovem ac Mercurium, tam ostentanda pie-tatis, tum cumulandi divini cultus causa, coronare voluisse, nisi san-

etissimi viri scissis vestibus irruentes in turbam tam impium conatum magna contentione prohibuerint. Quæ sententia eo magis nobis placet, quo minus displicuisse illam doctissimis viris (c) videmus, ex quibus solum Ursinum nominare liceat, qui sacra facturi, inquit, tam capita sua, quam victimarum, quin & Deorum suorum & ipsas templorum adiunque suarum januas, uti Actor. 14. vers. 13. corondabant.

(a) Georg. I. 2. §. 192. (b) Sequuntur hanc sententiam Erasm. Schmidius in not. ad N. T. pag. 881. Job. Gerhard, in annot. ad Alijs pag. 511. Sal. Glafius in Phileolog. S. I. 3. pag. 25. Petr. Rabanell. in Biblioth. Sacr. P. 1. pag. 382. Georg. Pafor in Lxx. N. T. sub voce siuatu. pag. 618. & Jo. Doughtus in Anal. S. part. 2. excurs. phileolog. 54. pag. 80.
(c) Conf. Lorin, in Comment. in b. I. itemque Grotium.

§. XIV. Atque haec sunt quæ breviter & festinante calamo de coronis carumque in primis in sacrificiis usu commentari placuit. Faxis DEUS ter optimus terque maximus, ut cum mortalem istam vitam exuerimus, illa æternæ vita præstantissima corona nobis parata sit, quam indulgentissimus Pater certantibus ac vincentibus promisit.

COROL-

COROLLARIA.

Sacrificiorum oblatio non est juris naturalis.

II.

Ανθρωποθυσία apud Gentiles usitata juri naturæ repugnat.

III.

Per Azazel Levit. X VI. v. 8. non intelligitur Cadæmon.

IV.

A veritate abire videtur sententia eorum, qui statuunt, traductos per ignem solummodo non crematos fuisse Molocho pueros.

V.

Vero similius nobis videtur sententia affirmanti-

C 2

um

) 20 ()
um quam negantium , à Jephtha filiam immola-
tam fuisse.

VI.

Ad Mysticam Theologiam apud Gentiles veteres sa-
crafi

VII.

Excusandi prorsus non sunt Sacrificati , qui olim
suppliciorum vitæ vel etiam bonorum amis-
sionis metu idolis sacrificabant , licet rever-
ra Christianam ex animo fidem profiteren-
tur.

VIII.

Mos apud Gentiles olim usitatus divinandi futura ex
animantium immolandorum extis vanitatis me-
rito accusatur.

Δόξα Μένω τῷ Θεῷ!

(Leipzig) Diss., 1700/01

81

VON

